

Maailmanloppu on jo tullut

ALAIN DE BENOIST

(suomentanut Timo Hännikäinen)

SARASTUS - maaliskuu 1, 2013

Maailmanloppu on tosiaan tullut. Se ei tullut minään tiettyinä päivinä, vaan vei useita vuosikymmeniä. Silloin katosi maailma, jossa useimmat lapset osasivat lukea ja kirjoittaa. Maailma, jossa ihailimme sankareita enemmän kuin uhreja. Maailma, jossa poliittiset koneistot eivät olleet muuttuneet sielua kalvaviksi koneistoiksi. Maailma, jossa meillä oli enemmän roolimalleja kuin oikeuksia. Maailma, jossa saattoi ymmärtää mitä **Pascal** tarkoitti kirjoittaessaan, että huvitukset etäännyttävät meitä todellisesta elämästä. Maailma, jossa rajat suojelivat niitä, jotka elivät omaa elämäänsä omalla tavallaan.

Totta, tuossa maailmassa oli vikansa ja välillä se oli kauhea maailma, mutta ainakin suuren enemmistön elämää säätelivät rajapyykkien sisältämät merkitykset. Muistoissa tuo maailma on yhä monille meistä tuttu. Jotkut surevat sen katoamista. Mutta se ei koskaan tule takaisin.

Uusi maailma on nestemäinen. Aika ja tila ovat lakanneet olemasta. Perinteisestä välitystehtävästään vapautettuna yhteiskunnasta on tullut yhä virtaavampi ja yhä jakaantuneempi, mikä vain lisää sen epämääräisyyttä. Siinä eläminen on kuin hyppelyä tv-kanavalta toiselle. Kun erilaisia maailmankuvia ennen ilmentäneet kollektiiviset projektit ovat käytännössä kadonneet, minuuden uskonto – tyhjästä syntyneen minuuden, joka perustuu narsistisen halun rajoittamattomalle vapaudelle – on johtanut yleiseen kulttuuriseen hajaannukseen, joka nyt tapahtuu samanaikaisesti kaikkien maamerkkien ja vertailukohtien liukenemisen kanssa. Niinpä yksilöstä tulee yhä mukautuvaisempi, ehdollistuneempi, haavoittuvampi ja liikkuvampi. Emansipatorisen ”modernisaation” verhon takana ”talousoikeisto ja monikulttuurinen vasemmisto ovat sulautuneet ideologisesti yhteen viimeisen puolen vuosisadan ajan” (**Mathieu Bock-Côté**). Taloudellinen liberalismi on limittynyt yhteiskunnallisen liberalismiin kanssa ja markkinajärjestelmä kulttuurin sirpaleainesten kanssa, pitkälti halun ideologian kaupallisen kierrättämisen ja perinteisten yhteiskuntamuotojen romahduksen hyödyntämisen ansiosta. Varsinainen tavoite on hävittää merkitys yhteisöt, jotka kieltäytyvät toimimasta markkinoiden logiikan mukaan.

Samaan aikaan on tapahtunut joitakin todellisia antropologisia muutoksia. Ne muuttavat suhdettamme itseemme, toiseen, ruumiiseen ja teknologiaan. Tulevaisuudessa nämä muutokset saattavat kiihdyttää suunniteltua elektroniikan ja elävän ihmisruumiin sulautumista. Heti kun voitontavoittelusta tulee ainoa motivaatio, kaupallinen henki muuttuu kaikenkattavaksi ja kansalaisista tulee pelkkiä asiakkaita. Tässä kehityksessä ”poliittinen korrektius” ei ole pelkkä lyhytikäinen ja huvittava muotivillitys, vaan mahtava keino muuttaa ajatusten kulkua, rajoittaa yhä enemmän yhteistä tilaa ja sen synnyttämiä vastavuoroisia sitoumuksia sekä tehdä kadonneiden merkitysten palauttamisesta mahdotonta.

Pääsemme viimein todistamaan ”hallinnoimisen” toimeenpanoa – eräänlaista taloudellista

caesarismia, joka lopulta hallitsee kansoja ja pitää ne aloillaan. Omalta osaltaan terapeuttinen holhousvaltio, joka toimii sosiaalisen manipuloinnin toimeenpanijana ja eräänlaisena ylimpänä valvojana, pyrkii poistamaan kaikki raja-aidat, jotka erottavat kaaoksen järjestyksestä. Se osoittaa valtansa panemalla tarkoituksellisesti toimeen puolikaoottisen tilan, jonka taustalla on päämäärätön edistys. Uhriuden sosiologia lakkauttaa koko yhteiskuntaluokan käsitteen ja korvaa sen ”avoimuudella” ja ”taistelulla syrjintää vastaan, ja samalla tavoin talous”tiede” pitää ihmisten jakamista kategorioihin itsessään vanhentuneena kategoriana. Mutta samaan aikaan luokkataistelu näyttää olevan kiivaampaa kuin koskaan.

”Säästöohjelmien” koettelemassa Euroopassa ollaan liukumassa taantumaan ellei jopa lamaan. Joukkotyöttömyys jatkaa kasvuaan, julkisten palvelujen purkaminen johtaa yhteisten etujen vähenemiseen samalla kun ostovoima heikkenee. Neljäsosaa Euroopan väestöstä (120 miljoonaa ihmistä) uhkaa tällä hetkellä köyhyys. Entisaikaan vallankumouksia tapahtui paljon vähemmästäkin. Tänään sellaisia ei ole näköpiirissä. Ulkoistamiset, irtisanomiset, teollisuuslaitosten muutot pois maasta, työsopimusten rikkomiset ja niin sanotut ”sosiaaliset rakennemuutokset” saattavat toki käynnistää protesteja – mutta missään ei näy merkkejä solidaarisuuslakoista, yleislakoista puhumattakaan. Työntekijät eivät halua muuta kuin pitää työpaikkansa. Miksi tätä kriisiä siedetään niin passiivisesti? Ovatko kansakunnat niin nääntyneitä, niin sokaistuneita, niin ymmällään? Ovatko ne hyväksyneet käsityksen, että vaihtoehtoa ei ole? Kansakunnat elävät tuhon odotuksessa. Kaikki odottavat, että jotain tapahtuisi. Mutta mitään ei tapahdu, koska kapitalismi on nyt silminnähden saavuttamassa ehdottomat historialliset rajansa.

Meillä on käsissämme ennennäkemättömän suuri kriisi, sillä kapitalistinen järjestelmä on saavuttanut ennennäkemättömän suuren akkumulaation ja tuottavuuden tason. 1900-luvun kriisit voitettiin, koska pääoma ei ollut vielä ottanut haltuunsa koko sosiaalista pääomaa. Vuoden 1929 kriisistä selvittiin fordilaisuuden, keynesiläisen sääntelyn ja toisen maailmansodan takia. Tämänhetkinen kriisi, jonka taustalla on kolmas teollinen vallankumous, on rakenteellinen kriisi. Sen ytimessä on rahoitusmarkkinoiden täydellinen yliote reaalityoudesta ja sitä pahentaa valtava julkinen velka. Yksi sen välittömistä seurauksista on poliittisen vallan alistuminen Goldman Sachsin ja Lehman Brothersin edustajille. Mutta heidän eivät voi ratkaista ongelmaa, koska tämänhetkisen kriisin voittamaan kykenevää mekanismia ei ole olemassa. Rahoituskuplat, valtionluotot ja rahan painaminen, ts. kuvitteellisen rahapääoman luominen, eivät voi ratkaista aineellisen pääoman menettämisen ongelmaa. Todellisen kasvun puuttuessa ja riippumatta siitä, kuljetaanko kohti hallitsematonta inflaatiota vai yleistä julkisten velkojen laiminlyömistä, syntyy tämänhetkinen maksukykykriisi (jota nyt pidetään maksuvalmiuskriisinä) – kaikki tämä päättyy maanjäristykseen.

Tällaisina aikoina on neljänlaisia ihmisiä. Yhdet haluavat tietoisesti vajota syvemmälle kaaokseen ja pimeyteen. Toiset ovat tahtoen tai tahtomattaan aina valmiita kestämaan mitä tahansa. On myös oikeiston dinosauruksia, jotka reagoivat tämänhetkiseen tilanteeseen valittamalla. Marisemalla tai muistelemalla he kuvittelevat voivansa tuoda vanhan järjestyksen takaisin, mikä selittää, miksi he jäävät toistuvasti tappiolle.

Mutta niitäkin on, jotka kaipaavat uutta alkua. He elävät pimeydessä, mutteivät kuulu pimeyteen vaan kamppailevat syyttäkseen valon uudelleen. He tietävät, että todellisen tuolla puolen on mahdollinen. He lainaavat mielellään **George Orwellin** ajatusta: ”Maailmanlaajuisen petoksen aikana totuuden kertominen on vallankumouksellinen teko.”